

Třídící znak							
2	2	4	2	2	6	1	0

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

ze dne 24. října 2022

k § 23, § 24 a § 25 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a k vyhlášce č. 253/2013 Sb., kterou se stanoví podmínky tvorby povinných minimálních rezerv

Česká národní banka k § 23, § 24 a § 25 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a k vyhlášce č. 253/2013 Sb., kterou se stanoví podmínky tvorby povinných minimálních rezerv (dále jen „vyhláška“) sděluje:

Část první

I. Účty pro udržování povinných minimálních rezerv (K § 24 odst. 1 zákona)

1. Banka a pobočka zahraniční banky (dále jen „banka“) a spořitelní a úvěrní družstvo (dále jen „družstevní záložna“) udržuje povinné minimální rezervy (dále též jen „PMR“)

- v případě, že je přímým účastníkem platebního systému CERTIS provozovaného Českou národní bankou, na svém účtu platebního styku a též na účtu pro vklady a výběry hotovostí¹ u České národní banky, pokud má tento účet zřízen,
- v případě, že není přímým účastníkem platebního systému CERTIS, na zvláštním účtu pro držení povinných minimálních rezerv u České národní banky; v tomto případě banka nebo družstevní záložna požádá písemně o zřízení tohoto zvláštního účtu alespoň 10 pracovních dní před začátkem udržovacího období, ve kterém je poprvé povinna uložit povinné minimální rezervy na účet u České národní banky.

2. S žádostí o zřízení účtu platebního styku u České národní banky se banka a družstevní záložna obrací na sekci 620 – řízení rizik a podpory obchodů. Kontaktní elektronická adresa je:

certis@cnb.cz

a kontaktními osobami jsou:

Kateřina Petrašová	telefon	224 413 675	e-mail:	Katerina.Petrasova@cnb.cz
Eva Konečná	telefon	224 412 395	e-mail:	Eva.Konecna@cnb.cz
Ing. Monika Frýdová	telefon	224 413 355	e-mail:	Monika.Frydova@cnb.cz

3. S žádostí o zřízení účtu pro vklady a výběry hotovosti u České národní banky se banka a družstevní záložna obrací na sekci 330 – peněžní. Kontaktními osobami jsou:

Ing. Jana Bidlová	telefon	224 412 703	e-mail:	Jana.Bidlova@cnb.cz
Tomáš Pekárek	telefon	224 413 897	e-mail:	Tomas.Pekarek@cnb.cz

¹ Má-li banka nebo družstevní záložna s Českou národní bankou uzavřenu smlouvu o účtu pro účely provádění vkladů a výběrů malé hotovosti (s omezením vkladů do 5 mil. Kč), zůstatek peněžních prostředků na tomto účtu se v souladu se zněním této smlouvy do plnění povinných minimálních rezerv nezapočítává.

4. S žádostí o zřízení zvláštního účtu pro držení povinných minimálních rezerv u České národní banky se banka a družstevní záložna obrací na sekci 220 – rozpočtu a účetnictví. Kontaktní elektronická adresa je:

uctybank@cnb.cz

a kontaktními osobami jsou:

Ing. Marie Hartmannová, MBA telefon 224 412 309 e-mail: Marie.Hartmannova@cnb.cz
Miloslava Říhová telefon 224 412 827 e-mail: Miloslava.Rihova@cnb.cz

II. Základ pro výpočet stanovené výše povinných minimálních rezerv (K § 5 vyhlášky)

1. Pro sestavení základu pro výpočet stanovené výše PMR pro jednotlivá udržovací období
 - a) banka použije výkaz Bil (ČNB) 1-12 Měsíční bilance aktiv a pasiv banky/pobočky zahraniční banky, datová oblast RIS11_26 „Údaje pro výpočet PMR“ a
 - b) družstevní záložna použije výkaz DZ (ČNB) 26-12 Měsíční výkaz o vybraných závazcích pro výpočet PMR a o pojištěných vkladech, datová oblast RIS11_26 „Údaje pro výpočet PMR“.

2. Základ pro výpočet stanovené výše PMR se sestaví podle vzorce (použije se sl. 1: rezidenti a nerezidenti celkem):

- ř.7 sl.1 - ř.8 sl.1 + ř.9 sl.1 - ř.10 sl.1 - ř.11 sl.1 + ř.12 sl.1 - ř.13 sl.1 - ř.14 sl.1
- ř. 7: vklady a úvěry přijaté od osob jiných než bank nebo družstevních záložen se splatností do 2 let včetně
- ř. 8: úvěry z repo obchodů přijaté od osob jiných než bank nebo družstevních záložen se splatností do 2 let včetně
- ř. 9: emitované neobchodovatelné dluhové cenné papíry se splatností do 2 let včetně
- ř. 10: emitované neobchodovatelné dluhové cenné papíry se splatností do 2 let včetně v držení bank
- ř. 11: emitované neobchodovatelné dluhové cenné papíry se splatností do 2 let včetně v držení družstevních záložen
- ř. 12: emitované ostatní dluhové cenné papíry se splatností do 2 let včetně
- ř. 13: emitované ostatní dluhové cenné papíry se splatností do 2 let včetně v držení bank
- ř. 14: emitované ostatní dluhové cenné papíry se splatností do 2 let včetně v držení družstevních záložen

Splatností se rozumí původní splatnost závazků.

Vypočtená stanovená výše PMR se zaokrouhluje na celé koruny.

III. Ověření stanovené výše povinných minimálních rezerv (K § 5 vyhlášky)

1. Banka a družstevní záložna vypočte stanovenou výši PMR a za účelem ověření správnosti svého výpočtu oznámí její výši České národní bance nejpozději do 25. kalendářního dne měsíce, který předchází měsíci, v němž začíná udržovací období. Česká národní banka potvrdí oznámenou stanovenou výši PMR, a to nejpozději do konce pracovního dne, který bezprostředně předchází počátku udržovacího období. V případě, že se oznámená stanovená výše PMR neshoduje s výpočtem provedeným Českou národní bankou, bude stanovená výše PMR určena na základě vzájemné konzultace ČNB a dotčené banky nebo družstevní záložny, a to ve lhůtě podle věty druhé.

2. Pro účely výpočtu stanovené výše PMR zohlední Česká národní banka opravy stanovené výše PMR provedené z důvodu nápravy chybného vykázání závazků ve statistických výkazech, a to nejpozději do 15. kalendářního dne měsíce, ve kterém začalo udržovací období. Náležitostmi oprav jsou

písemná forma, uvedení výše závazků, jejichž změna ovlivnila základ pro výpočet stanovené výše PMR, opravená stanovená výše PMR a stručné odůvodnění. Česká národní banka zašle své vyjádření do tří pracovních dní od obdržení požadavku.

3. Případně-li konec lhůty uvedené v odstavci 1 větě první a odstavci 2 větě první na den, který není pracovním dnem, posledním dnem lhůty je nejbližší následující pracovní den.

4. Při oznamování a opravách stanovené výše PMR se banka a družstevní záložna obrací na sekci 610 – bankovních obchodů. Kontaktní elektronická adresa je:

pmr.potvrzeni@cnb.cz

a kontaktními osobami jsou:

Ing. Jana Staňková	telefon	224 412 255	e-mail: Jana.Stankova@cnb.cz
Ing. Lucie Křížová	telefon	224 412 310	e-mail: Lucie.Krizova@cnb.cz
Ing. Petr Milisderfer	telefon	224 414 283	e-mail: Petr.Milisderfer@cnb.cz
Ing. Pavel Pokluda	telefon	224 413 004	e-mail: Pavel.Pokluda@cnb.cz

IV. Udržovací období (K § 4 odst. 1 vyhlášky)

Kalendář jednotlivých udržovacích období včetně příslušného výkazu pro výpočet stanovené výše PMR pro rok 2023:

Udržovací období PMR	Výkaz pro výpočet povinných minimálních rezerv ke dni
od 05. 01. 2023 do 01. 02. 2023	30. 11. 2022
od 02. 02. 2023 do 01. 03. 2023	31. 12. 2022
od 02. 03. 2023 do 05. 04. 2023	31. 01. 2023
od 06. 04. 2023 do 03. 05. 2023	28. 02. 2023
od 04. 05. 2023 do 31. 05. 2023	31. 03. 2023
od 01. 06. 2023 do 05. 07. 2023	30. 04. 2023
od 06. 07. 2023 do 02. 08. 2023	31. 05. 2023
od 03. 08. 2023 do 06. 09. 2023	30. 06. 2023
od 07. 09. 2023 do 04. 10. 2023	31. 07. 2023
od 05. 10. 2023 do 01. 11. 2023	31. 08. 2023
od 02. 11. 2023 do 06. 12. 2023	30. 09. 2023
od 07. 12. 2023 do 03. 01. 2024	31. 10. 2023

V. Plnění stanovené výše povinných minimálních rezerv v daném udržovacím období (K § 3 odst. 3 a odst. 4 vyhlášky)

1. Stanovená výše PMR je dodržena, jestliže průměrný denní stav peněžních prostředků na účtu, popř. účtech uvedených v bodu I odst. 1 (účty pro udržování PMR), na kterých udržuje banka a družstevní záložna povinné minimální rezervy (dále jen „průměrný denní stav na účtech pro udržování PMR“) za dané udržovací období není nižší než stanovená výše PMR.

2. Základem pro výpočet průměrného denního stavu na účtech pro udržování PMR jsou denní konečné stavy na těchto účtech. Průměrný denní stav na účtech pro udržování PMR za dané udržovací období se vypočte jako součet denních konečných stavů na těchto účtech dělený počtem kalendářních dní udržovacího období a zaokrouhluje se na celé koruny. U jiných než pracovních dní se pro součet konečných stavů těchto účtů použije konečný stav nejbližšího předcházejícího pracovního dne.

3. V případě, že banka nebo družstevní záložna udržuje PMR na účtu pro vklady a výběry hotovosti podle bodu I odst. 1 písm. a) a konečný denní stav na tomto účtu je záporný (debetní technický zůstatek), použije se za účelem výpočtu průměrného denního stavu na tomto účtu pro příslušný den nulový zůstatek.

VI. Úročení povinných minimálních rezerv (K § 24 odst. 1 zákona)

1. Úrok z udržovaných PMR je vypočítán z průměrného denního stavu na účtech pro udržování PMR (bod V odst. 2), maximálně však do stanovené výše PMR (bod II a § 3 vyhlášky), a počtu kalendářních dní daného udržovacího období. Úrokovou sazbou je úroková sazba pro dvoutýdenní repo operace České národní banky platná během udržovacího období a vyhlášená ve Věstníku České národní banky. V případě, že aktuální úroková sazba pro dvoutýdenní repo operace České národní banky je záporná, PMR se úročí úrokovou sazbou ve výši 0 %.

2. Úrok z udržovaných PMR se vypočte podle vzorce:

$$R_t = \frac{PMR_t \times n_t \times US_t}{360 \times 100} \quad US_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{us_i}{n_t}$$

kde:

R_t	= úrok za držení stanovené výše PMR v udržovacím období t
PMR_t	= průměrný denní stav na účtech pro udržování PMR, maximálně však stanovená výše PMR v udržovacím období t
US_t	= průměrná úroková sazba za udržovací období t
i	= i-tý kalendářní den udržovacího období
us_i	= 2T repo sazba v daném dni i
n_t	= počet kalendářních dní udržovacího období t

3. Při výpočtu úroku Česká národní banka provádí výpočty na 3 desetinná místa a konečný úrok zaokrouhlí na nejbližší haléř.

4. Úrok z udržovaných PMR zúčtuje Česká národní banka druhý pracovní den po uplynutí udržovacího období, za něj úrok přísluší.

5. Úrok z udržovaných PMR zúčtuje Česká národní banka ve prospěch účtů uvedených v bodu I odst. 1. V případě, že banka nebo družstevní záložna udržuje PMR současně na účtu platebního styku i na účtu pro vklady a výběry hotovosti podle bodu I odst. 1 písm. a), je celý úrok zúčtován pouze ve prospěch účtu platebního styku.

VII. Opatření ukládané při nedodržení stanovené výše povinných minimálních rezerv (K § 25 zákona)

1. Pokud banka nebo družstevní záložna nedodrží stanovenou výši PMR, je Česká národní banka oprávněna účtovat jí z částky, o kterou nejsou stanovené povinné minimální rezervy naplněny, úrok ve výši odpovídající průměrné lombardní sazbě v období, po které měla povinné minimální rezervy udržovat, zvýšené o 5 procentních bodů, nejméně však ve výši 5 %. Částkou, o kterou není stanovená výše naplněna, se rozumí rozdíl mezi stanovenou výší PMR (bod II a § 3 vyhlášky) a průměrným denním stavem na účtech pro udržování PMR (bod V odst. 2) za dané udržovací období.

2. Úrok za nedodržení stanovené výše PMR se vypočte podle vzorce:

$$SU_t = \frac{ND_t \times n_t \times SUS_t}{360 \times 100} \qquad SUS_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{sus_i}{n_t}$$

kde:

SU_t	= úrok za nedodržení stanovené výše PMR v udržovacím období t
ND_t	= částka nedodržení (rozdíl mezi stanovenou výší PMR a průměrným denním stavem na účtech pro udržování PMR v udržovacím období t)
SUS_t	= průměrná sazba za nedodržení stanovené výše PMR v udržovacím období t
i	= i-tý kalendářní den udržovacího období t
sus_i	= sazba za nedodržení stanovené výše PMR v kalendářním dni (lombardní sazba zvýšená o 5 procentních bodů, minimálně 5 %)
n_t	= počet kalendářních dní udržovacího období t

3. Při výpočtu úroku za nedodržení stanovené výše PMR Česká národní banka provádí výpočet na 3 desetinná místa a konečný úrok zaokrouhlí na nejbližší haléř.

4. Úrok za nedodržení PMR zúčtuje Česká národní banka vždy 15. kalendářní den měsíce následujícího po měsíci, v němž udržovací období začalo. Pokud není tento den dnem pracovním, Česká národní banka zúčtuje úrok nejbližší následující pracovní den.

5. Úrok za nedodržení stanovené výše PMR zúčtuje Česká národní banka k tíži účtů uvedených v bodu VI odst. 5.

VIII. Udržování povinných minimálních rezerv v případě přeměny, převodu obchodního závodu nebo zániku banky nebo družstevní záložny

Postup při plnění povinnosti udržovat PMR v případě přeměny, převodu obchodního závodu nebo zániku banky nebo družstevní záložny se doporučuje konzultovat s Českou národní bankou, a to v dostatečném časovém předstihu.

Část druhá

IX. Úročení volných rezerv (K § 23 zákona)

1. Volnými rezervami se rozumí peněžní prostředky, o které průměrný denní stav na účtech pro udržování PMR (bod V odst. 2) převyšuje stanovenou výši PMR (bod II a § 3 vyhlášky) za dané udržovací období.

2. Volnými rezervami se rozumí rovněž průměrný kreditní zůstatek za úrokové období na účtu platebního styku v systému CERTIS, který byl zřízen přímému účastníkovi systému CERTIS, jenž nepodléhá povinnosti udržovat PMR.

3. Úrokové období je shodné s udržovacím obdobím pro PMR.

4. Úrok z peněžních prostředků představujících volné rezervy se vypočte podle vzorce:

$$VRU_t = \frac{VR_t \times n_t \times VRUS_t}{360 \times 100} \qquad VRUS_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{vrus_i}{n_t}$$

kde:

VRU_t	= úrok za držení volných rezerv v udržovacím období t
VR_t	= výše volných rezerv (stanovená způsobem uvedeným v odst. 1 nebo odst. 2)
$VRUS_t$	= průměrná sazba pro úročení volných rezerv v udržovacím období t
i	= i -tý kalendářní den udržovacího období t
$vrus_i$	= sazba pro úročení volných rezerv v kalendářním dni i
n_t	= počet kalendářních dní udržovacího období t

5. Úrok z volných rezerv zúčtuje Česká národní banka druhý pracovní den po uplynutí udržovacího (úrokového) období na účtech bank a družstevních záložen uvedených v bodu VI odst. 5 a na účtu platebního styku v případě přímého účastníka platebního systému CERTIS, který nepodléhá povinnosti udržovat PMR.

6. Volné rezervy se úročí úrokovou sazbou ve výši 0 %.

7. Při výpočtu úroku Česká národní banka provádí výpočty na 3 desetinná místa a konečný úrok zaokrouhlí na nejbližší haléř.

Část třetí

X. Závěrečné ustanovení

Podle tohoto úředního sdělení se postupuje od 5. ledna 2023. Tímto dnem pozbývá platnosti úřední sdělení České národní banky ze dne 1. července 2021 k § 23, § 24 a § 25 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a k vyhlášce č. 253/2013 Sb., kterou se stanoví podmínky tvorby povinných minimálních rezerv.

Člen bankovní rady:
prof. Dr. Ing. Jan Frait v. r.